

ПРОЄКТ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
Історія та археологія**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ

третій (освітньо-науковий) рівень

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

В 9 Історія та археологія

Історія та археологія

доктор філософії (Phd)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ / **Фалько Н. М./**
(протокол № від «__» _____ 2025 р.)

Оновлена освітньо-наукова програма вводиться в дію з «__» _____ 2025 р.

Ректор _____ /Фалько Н. М./

Наказ № від «__» _____ 2025 р.

Запоріжжя – 2025

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої-наукової програми:

1. Ситник О. М. – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії та археології (керівник групи розробників).
2. Гудзь В. В. – доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри історії та археології.
3. Пачев С. І. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та археології.
4. Галь Б. О. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та археології.
5. Помазан Д. Ю. – доктор філософії (Phd), асистент кафедри історії та археології.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

1. Масненко В. В. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
2. Михайлов В. В. – кандидат історичних наук, доцент, виконуючий обов'язки завідувача кафедри суспільно-гуманітарних наук Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.
3. Срібняк І. В. – доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник науки і техніки України, завідувач кафедри всесвітньої історії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
4. Власова В. С. – здобувачка вищої освіти третього освітнього рівня спеціальності В 9 «Історія та археологія» факультету суспільно-гуманітарних наук та права МДПУ імені Богдана Хмельницького.
5. Горбова О. А. – здобувачка вищої освіти третього освітнього рівня спеціальності В 9 «Історія та археологія» факультету суспільно-гуманітарних наук та права МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Ібрагімова Л. Р. – директор Мелітопольського краєзнавчого музею.
2. Давидюк В. М. – директор Державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань».
3. Сиволап М. П. – директор Черкаського міського археологічного музею Середньої Наддніпрянщини.

Гарант освітньої програми:

Ситник О.М. – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії та археології, президент WSO («World Scientific Organization») – (Switzerland id 44289150).

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2018							
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Відсутній							
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол №12 від 20.03.2018 р. Наказ № 49/01-06 від 20.03.2018 р.	Протокол №13 від 24.04.2019 р. Наказ № 16/01-05 від 24.04.2019 р.	Протокол №17 від 28.05.2020 р. Наказ № 11/01-05 від 28.05.2020 р.	Протокол №18 від 29.06.2021 р. Наказ № 27/01-05 від 29.06.2021 р.	Протокол № 14 від 28.06.2022 р. Наказ № 27/01-05 від 28.06.2022 р.	Протокол № 1 від 28.08.2023 р. Наказ № 46/01-05 від 28.08.2023 р.	Протокол № 19 від 28.06.2024 р. Наказ № 55/01-05 від 28.06.2024 р.	
Підпис гаранта								
ПІБ гаранта ОП	Ситник О.М.	Ситник О.М.	Замуруйцев О.В.	Замуруйцев О.В.	Ситник О.М.	Ситник О.М.	Ситник О.М.	

Профіль освітньо-наукової програми «Історія та археологія» за спеціальністю В 9 «Історія та археологія»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет суспільно-гуманітарних наук та права, кафедра історії та археології
Ступінь вищої освіти та назва Кваліфікації	Ступінь вищої освіти: доктор філософії (Philosophi æ doctor (Ph.D.)), доктор філософії в області історії Спеціальність: В 9 «Історія та археологія»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Історія та археологія»
Тип диплома та обсяг програми	Диплом доктора філософії, загальний обсяг ЄКТС- 240 годин, з яких освітня складова - 50 кредитів, 4 роки навчання
Наявність акредитації	
Цикл/рівень програми	FQ – ЕНЕА – третій цикл, QF-FLLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень.
Передумови	наявність диплому магістра, спеціаліста
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Чотири роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua
2. Мета освітньої програми	
Професійна підготовка сучасних науковців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В 9 «Історія та археологія» з врахуванням загальних світових тенденцій наукового розвитку, які б належним чином володіли усіма навичками дослідницьких, аналітичних й практичних досліджень у своїй предметній галузі, професійно використовували загальні компетентності критичного мислення й мали поглиблене розуміння ролі історії, археології та історичного дослідження в контексті сучасного українського державотворчого процесу.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В9 Історія та археологія Об’єкт діяльності: історія та археологія України.

	Цілі навчання: підготовка фахового науковця та викладача здатного досліджувати різноманітні актуальні питання історії та археології в контексті сучасного українського державотворчого процесу. Теоретичний зміст предметної області: дослідно-інноваційні методи та підходи до вирішення теоретичних і практичних наукових питань в області історії, археології та інших історичних дисциплін. Методи, методика та технології: класичні методи наукового дослідження в галузі історії, археології та інших історичних дисциплін, сучасні інформаційні та комунікаційні технології, інноваційні технології викладання у вищій школі. Інструменти та обладнання: обладнання для викладання історичних дисциплін у вищій школі, проведення практичних археологічних досліджень.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, з орієнтацією на підготовку аспірантів у області історії, археології та інших історичних спеціальностей.
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	Програма орієнтована на професійну підготовку наукових кадрів для фахових історичних й археологічних досліджень в контексті сучасного українського державотворчого процесу.
Особливості програми	Програма спрямована на професійний розвиток аспірантів у галузі історичної освіти в контексті сучасного українського державотворчого процесу. Компоненти програми забезпечують: формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду; представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи, зокрема іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності), в усній та письмовій формі, а також розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності; здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраним фахом, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку; набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять. Ключові слова: історичні спеціальності, історія, археологія, вища освіта, наукове дослідження, історичні й археологічні джерела, України.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування випускників	Дослідницька та викладацька діяльність у сфері освіти. Адміністративна та управлінська діяльність у сфері освіти. Посади згідно класифікатора професій ДК 003:2010 України.

	Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (ректор, начальник) закладу вищої освіти (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету та ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), науковий співробітник (2213.1). Місце працевлаштування. Міністерство освіти і науки України, заклади педагогічної освіти, система управління. Вимогами до посад є наявність завершеного навчання, проведення досліджень високого рівня та досвід роботи в архівах, дослідницькій і викладацькій сферах у вищих навчальних закладах й науково-дослідницьких установах.
Подальше навчання	Після успішного захисту дисертації випускник програми може брати участь у постдокторських програмах та претендувати на здобуття наукового ступеня доктора наук.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісний та індивідуальний підходи, науково-дослідна діяльність спрямовані на оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів українською та іноземною мовами. Проблемно-орієнтоване навчання через дослідження з набуттям загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних наукових питань у галузі історичних наук. Можливість вільного вибору 32 % дисциплін (за обсягом навантаження). Оволодіння методологією наукового пошуку та написання власного дисертаційного дослідження. Дистанційне навчання за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (http://www.dfn.mdpu.org.ua/)
Оцінювання	Використовується накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання знань. Кількісні результати оцінювання навчальних досягнень студентів визначаються за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева національна шкала (зараховано/не зараховано); 100-бальна; шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Оцінювання відбувається за результатами реалізації форм і видів проміжного та підсумкового контролю: письмове і усне опитування, модульна система, залік, іспит, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі історії, археології та інших історичних дисциплін; володіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження у сфері своєї професійно-наукової діяльності, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
Загальні компетентності	

	ЗК 1. Здатність до системного наукового світогляду, вміння його використання у своїй професійній діяльності; ЗК 2. Здатність до розробки та реалізації всього послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження; ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 4. Здатність до створення та розвитку нових наукових ідей та використання їх у своїй наукових дослідженнях; ЗК 5. Знання відповідних стандартів для проведення наукової та педагогічної діяльності; ЗК 6. Здатність використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях в усній та письмовій формі; ЗК 7. Набуття універсальних навичок науковця, уміння використовувати сучасні інформаційні технології, усні та письмові форми презентації результатів своєї наукової діяльності; ЗК 8. Здатність працювати та орієнтуватися у сучасному міжнародному науковому просторі; ЗК 9. Здатність до роботи з джерельною базою дослідження; ЗК 10. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення.
Спеціальні (фахові) компетентні	
	ФК 1. Знання та розуміння основних історичних подій і процесів вітчизняної та світової історії; ФК 2. Знання всього комплексу інформаційного управління науковим дослідженням; ФК 3. Знання роботи з різноманітними історичними та археологічними джерелами; ФК 4. Знання можливостей та основних напрямів наукової співпраці у сфері історичної науки; ФК 5. Здатність професійного аналізу історичних та археологічних джерел; ФК 6. Здатність застосовувати на практиці принципи комплексного дослідження в історії, археології та в інших допоміжних історичних дисциплінах; ФК 7. Здатність планувати й підготовлювати різні типи занять з історичних дисциплін та уміння використання сучасних технологій навчання; ФК 8. Здатність правильного використання методологічних основ наукового дослідження в галузі історичної науки та освіти; ФК 9. Здатність до організації та управління командної діяльності, в питаннях наукових історичних досліджень та педагогічної діяльності; ФК 10. Здатність до професійної участі за фахом у виконанні науково-дослідних програм, грантових проектів.
7. Програмні результати навчання	

	ПРН 1. Знання основних філософських концепцій та історичної методології, які можна використовувати в своїх наукових дослідженнях; ПРН 2. Знання основ наукової розробки та виконання інноваційно-дослідницького завдання; ПРН 3. Знання відповідних професійно-етичних норм та моральних цінностей науковця у професійної та життєвої діяльності; ПРН 4. Знання всього комплексу наукової термінології за фахом своєї історичної освіти; ПРН 5. Знання теоретичних і практичних проблем сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю; ПРН 6. Знання психічних властивостей людини, як цілісного утворення, та його зв'язок з навколишнім природним і соціальним середовищем; ПРН 7. Розуміння основних напрямків розвитку сучасної системи вищої освіти; ПРН 8. Здатність володіння навичками вибору методів і засобів вирішення завдань наукового дослідження; ПРН 9. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у своїй науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управлінні науковими проектами тощо; ПРН 10. Здатність професійно стежити за новітніми вітчизняними та світовими науковими публікаціями, для використання їх у своїй науковій та педагогічній діяльності; ПРН 11. Вміння здійснювати аналітичний підхід до дослідження різних галузей історичної науки та археології; ПРН 12. Здатність професійної орієнтації у політичних подіях та основних напрямках історичного розвитку світової та вітчизняної історії; ПРН 13. Здатність професійного використання іноземних мов для активної співпраці та презентації результатів своїх досліджень у міжнародному науковому співтоваристві; ПРН 14. Професійні навички до написання наукових робіт, статей та тез, до участі у вітчизняних і міжнародних конференціях за своїм фахом; ПРН 15. Здатність до професійної участі за фахом у виконанні науково-дослідних програм, грантових проектів.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Навчальний процес у повній мірі забезпечений науково-педагогічними працівниками, які мають досвід науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти, мають ступінь доктора або кандидата наук та вчене звання. Усі працівники, які викладають на програмі «Історія та археологія», постійно підвищують свою кваліфікацію.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітньо-наукова програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм та аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Комп'ютерні класи, навчально-методичні комплекси, підручники та дидактичні матеріали згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Здобувачі наукового ступеня мають доступ до інформаційних ресурсів баз періодики SCOPUS, Web of Science, ScienceDirect.: Перевірка на плагіат проводиться Unicheck.
9. Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	Згідно договорів між МДПУ та ЗВО України
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно міжнародних договорів про співпрацю з зарубіжними партнерами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не передбачається

1. Вимоги до забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ESG 2015).

Система внутрішнього забезпечення якості (якості освітньої діяльності та якості вищої освіти) в університеті згідно законодавства передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Нормативна база системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про науково-методичну раду Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

- Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про визнання іноземних документів про освіту у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Система внутрішнього забезпечення якості в університеті реалізується через діяльність Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Науково-методичної ради, Комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісії Вченої ради з розвитку іншомовної освіти, Центру освітніх дистанційних технологій, Центру соціологічних досліджень співпраці із навчальним відділом, іншими структурними підрозділами Університету, органами студентського самоврядування, Асоціацією випускників Університету на принципах прозорості та відкритості до різноманітних ініціатив всіх груп стейкхолдерів.

2. Наукова складова освітньо-наукової програми

В умовах наявності критичної маси дослідників, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку, наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника (або керівників) та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття

ступеня доктор філософії є самостійним дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання за спеціальністю В9 «Історія та археологія», результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю і оприлюднені у наукових публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми:

- оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою ОНП;
- включає звітність про публікації наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематика наукових досліджень за спеціальністю В9 «Історія та археологія» відповідає фокусу програми та формується з урахуванням особистих наукових інтересів здобувача.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації освітньої складової – виконання здобувачем навчального плану освітньо-наукової програми у повному обсязі. Форма атестації наукової складової – публічний захист дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності В9 «Історія та археологія» проводиться у формі захисту дисертаційної роботи доктора філософії та завершується видачею документу, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії (Phd). Диплом доктора філософії (Phd) видається МДПУ імені Богдана Хмельницького, після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення разової спеціалізованої ради. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії (Phd) є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

3.1. Вимоги до кваліфікаційної роботи

Дисертація на здобуття наукового ступеню доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальних питань історії, археології та інших історичних дисциплін і характеризується науковою новизною, теоретичним та практичним значенням. Основні результати дисертаційної роботи мають бути апробовані, опубліковані відповідно до вимог, діючих на час захисту дисертації, а також перевірені на академічний плагіат. Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

3.2. Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи

Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України. Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідної роботи, які представлені у вигляді дисертації. Він дозволяє встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта та вимог, що висуваються до доктора філософії (Phd) в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, за спеціальністю В9 «Історія та археологія».

Підготовка та прилюдний захист дисертації доктора філософії (Phd) у галузі В. Культура, мистецтво та гуманітарні науки, за спеціальністю В9 «Історія та археологія» має відповідати вимогам нормативних документів Міністерства освіти і науки України та постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 року за № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (Phd) й доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах).

На дисертаційну роботу доктора філософії (Phd) в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, за спеціальністю В9 «Історія та археологія» покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності пошукувача ступеня доктора філософії (Phd) розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта та має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Аспіранту, який повністю виконав ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького за спеціальністю В9 «Історія та археологія», присуджується науковий ступень доктора філософії (Phd) з врученням диплома встановленого зразка.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017).

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти містить:

- 1) стратегію (політику) й процедури забезпечення якості освіти;
- 2) систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- 3) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 4) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 5) оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти;
- 6) оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 7) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- 8) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- 9) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 10) створення у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- 11) інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами.

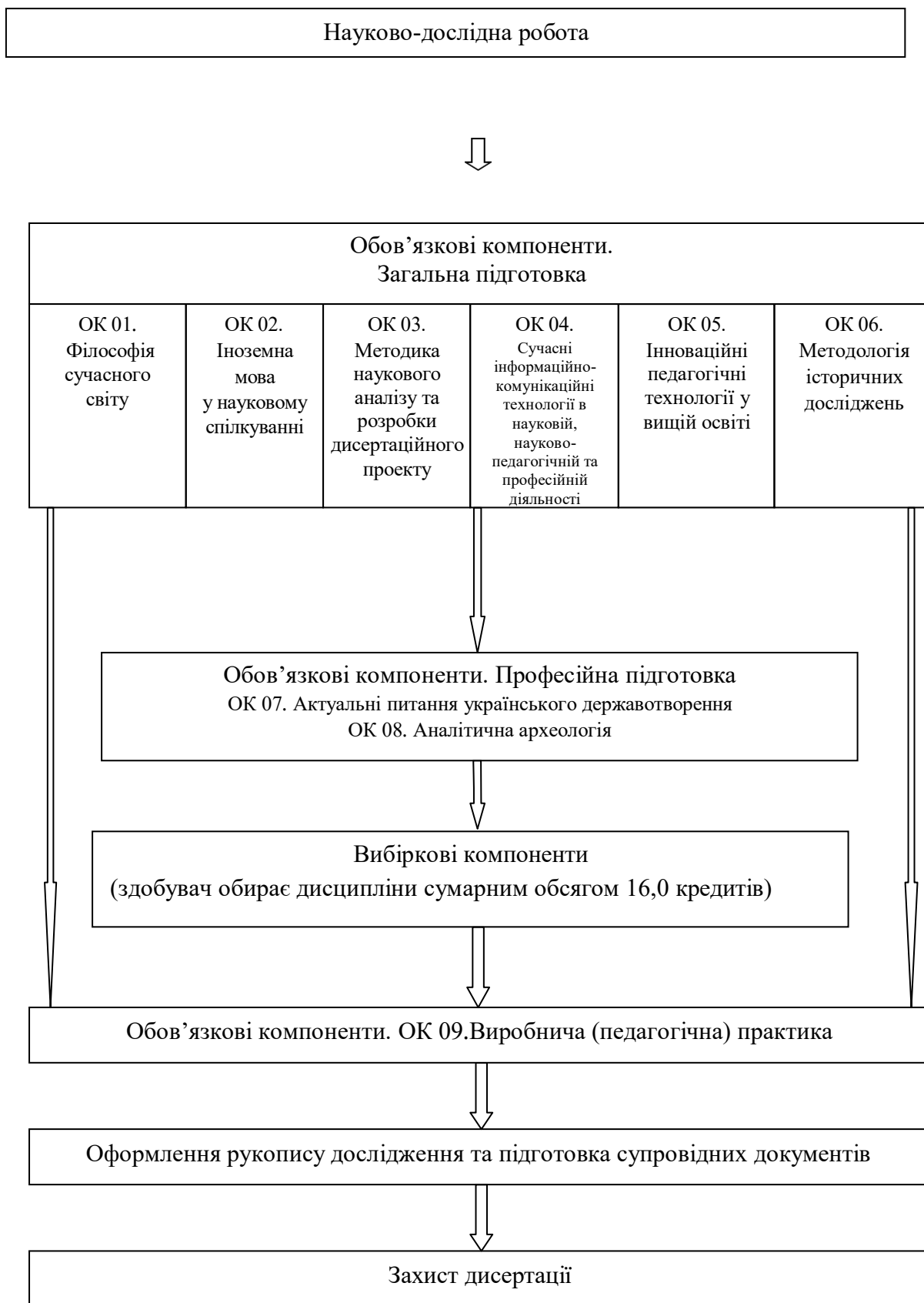
5. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

5.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Шифр за ОНП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Філософія сучасного світу	4	екзамен
ОК-02	Іноземна мова у науковому спілкуванні	6	екзамен
ОК-03	Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту	3	залік
ОК-04	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	3	залік

ОК-05	Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті	3	екзамен
ОК-06	Методологія історичних досліджень	4	екзамен
ОК-07	Актуальні питання українського державотворення	4	екзамен
ОК-08	Аналітична археологія	4	екзамен
ОК-09	Виробнича (педагогічна) практика	3	залік
	Усього за обов'язковою частиною	34	
2. Вибіркові компоненти ОП			
ВК-01	Психологія розвитку особистості в культурно-освітньому просторі	4	залік
ВК-02	Історіософія	4	залік
ВК-03	Академічне письмо англійською мовою для аспірантів	4	залік
ВК-04	Цивілізація в історії людства	4	залік
ВК-05	Аграрна історія Південної України	4	залік
ВК-06	Вища освіта та європейський освітній простір	4	залік
ВК-07	Актуальні проблеми євроінтеграції України	4	залік
ВК-08	Етнополітична історія України	4	залік
ВК-09	Актуальні проблеми новітньої історіографії України	4	залік
ВК-10	Проблеми етногенезу слов'ян	4	залік
	Усього за вибірковою частиною	16	
	Разом за освітньою складовою	50	
	Науково-дослідна робота	190	
	Загальна кількість	240	

5.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (ЗК)

	1ОК	2ОК	3ОК	4ОК	5ОК	6ОК	7ОК	8ОК	9ОК	1ВК	2ВК	3ВК	4ВК	5ВК	6ВК	7ВК	8ВК	9ВК	10ВК
ЗК1	+				+	+	+	+		+	+		+					+	
ЗК2			+			+	+		+		+								
ЗК3			+			+		+			+		+						
ЗК4	+		+		+	+	+	+			+								
ЗК5						+			+					+	+	+			+
ЗК6		+						+				+		+		+			
ЗК7				+					+		+							+	
ЗК8	+	+		+				+			+	+			+	+	+		
ЗК9			+											+			+	+	+
ЗК10		+								+	+								
ФК1	+						+	+			+		+	+			+		+
ФК2				+							+								
ФК3			+				+	+		+				+				+	+
ФК4	+	+					+				+	+				+			
ФК5								+						+			+	+	
ФК6			+				+	+					+					+	
ФК7				+	+								+	+			+		+
ФК8						+				+	+				+				
ФК9									+	+					+		+		
ФК10		+				+			+	+		+							

7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми

	1ОК	2ОК	3ОК	4ОК	5ОК	6ОК	7ОК	8ОК	9ОК	1ВК	2ВК	3ВК	4ВК	5ВК	6ВК	7ВК	8ВК	9ВК	10ВК
РН1	+					+	+				+								
РН2			+		+	+					+								
РН3	+						+			+	+				+				
РН4			+			+	+	+	+			+				+	+	+	
РН5						+	+	+			+			+	+	+		+	
РН6										+	+								
РН	+				+				+	+			+		+	+	+		

7																		
ПРН 8			+			+		+			+							
ПРН 9				+	+		+					+			+	+		+
ПРН 10		+		+	+			+				+	+	+			+	+
ПРН 11							+	+			+		+				+	
ПРН 12	+						+						+	+	+	+	+	+
ПРН 13		+									+	+						+
ПРН 14		+		+			+	+				+		+				
ПРН 15			+			+		+		+							+	

8. Документи, що підтверджують освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії

Особам, які повністю виконали вимоги освітньо-наукової програми під час навчання в аспірантурі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького видається академічна довідка про її виконання. Особам, які повністю виконали вимоги освітньо-наукової програми і успішно захистили дисертацію у спеціалізованій вченій раді, видається диплом доктора філософії (Phd), що засвідчує присудження відповідного наукового ступеню.

9. Нормативна база. Офіційні документи:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. №1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 №848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК003:2010: затверджено Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 липня 2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
5. Національна рамка кваліфікацій: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
6. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-ru.pdf>
7. Перелік галузей, знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
8. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
9. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) –; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
10. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://onma.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Qualifications-Frameworks-in-European-Education-Area_ONMA.pdf

11. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п>
12. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-ukrayini-vid-05062018-19-377>
13. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
14. Наказ Мінекономіки № 610 від 23.03.2021 р. «Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profe-siy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р. Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 283 від 03.04.2019 р.; № 502 від 19.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» № 167 від 06.03.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
17. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>